

BESLUT
2014-01-21

Dnr Ö 39-2013

KLAGANDE

Barnhälsovårdsenheterna i Stockholms läns landsting
S:t Görans sjukhus
112 81 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Regionala etikprövningsnämndens i Stockholm, beslut den 7 november 2013, dnr 2013/1357-31/5.

SAKEN

Prövning enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor (etikprövningslagen).

Projekttitel: Att uppmärksamma våld i nära relationer – ett pilotprojekt inom Barnhälsovården i Stockholms läns landsting.

Regionala etikprövningsnämndens beslut

se Bilaga

Den i ansökningen aktuella forskningen beskrivs av sökanden som ett pilotprojekt med avsikten att pröva om ett förfarande att rutinmässigt ställa frågor om våld i nära relationer i kombination med information och diskussion är en inom barnhälsovården användbar metod för att identifiera våld i nära relationer. En grupp BVC-sjuksköterskor som ingår i projektet kommer att lämna information om hur våld i nära relationer kan påverka barn vid hembesök under barnets första levnadsvecka, ställa frågor om våld i nära relationer till modern vid BVC-besök när barnet är 6 - 8 veckor och ta upp frågan på nytt under fjärde träffen i föräldragrupper. I projektet finns också en jämförelsegrupp med BVC-sjuksköterskor som inte genomför dessa åtgärder. Resultaten från pilotprojektet avses utgöra underlag för fortsatta studier av hur barnhälsovården kan identifiera våld i nära relationer.

Den regionala etikprövningsnämnden begärde komplettering av ansökan och bad sökanden ange hur man tänkte hantera uppgifter om våld som upptäckts genom forskningen. Vidare anmodade nämnden sökanden att förklara varför inte forskningssyftet angavs i samtliga informationsbrev som avsågs användas i studien.

Sökanden skickade in en komplettering med uppgifter om hur upptäckt våld skulle komma att hanteras och förklarade varför man inte angav forskningssyftet i samtliga informationsbrev.

Den regionala etikprövningsnämnden beslutade att avslå ansökningen med följande motivering: "Etikprövningslagen förutsätter att forskningens syfte anges i informationen till forskningspersonerna. Sökanden avser inte att ge denna information till alla forskningspersoner, varför nämnden avslår ansökan." Fem av nämndens ledamöter var skiljaktiga och ville godkänna ansökningen med villkoret att information om forskningens syfte meddelas forskningspersonerna.

Klaganden begär att avslagsbeslutet omprövas, som skäl anges att sökanden anmodades att förklara varför inte forskningssyftet angavs i samtliga fem informationsbrev, vilket sökanden gjort. Det framgick inte av anmodan att forskningens syfte enligt etikprövningslagen skulle anges och sökanden har därmed inte fått någon möjlighet att omformulera innehållet i de två informationsbrev där forskningen syfte inte var angivet.

Centrala etikprövningsnämndens bedömning

Det ligger nära till hands att uppfatta det som att sökanden och den regionala nämnden missuppfattat varandra när det gäller den begärda och insända kompletteringen. Av överklagandet framgår emellertid inte tydligt om forskargruppen är beredd att tillmötesgå den regionala nämndens krav angående information. Centrala etikprövningsnämnden, som överklagandeinstans, bör inte göra den första prövningen av denna sakfråga. Ansökningen bör därför återförvisas till den regionala nämnden.

Centrala etikprövningsnämnden undanröjer den regionala etikprövningsnämndens i Stockholm beslut och återförvisar ansökningen.

Detta beslut har fattats av Severin Blomstrand, Elisabet Andersson, Kickis Åhré Älgamo, Peter Höglund, Tina Dalianis, Maria Ågren och Ann Wennerberg efter föredragning av Peter Höglund. Vid den slutliga handläggningen har dessutom närvarit ersättarna, Bengt Gustafsson, Lena Näslund, Elina Mäki-Torkko och Kjell Asplund samt kanslichefen Anna-Karin Ahlgren.

Centrala etikprövningsnämndens beslut får enligt 37 § etikprövningslagen inte överklagas.

På Centrala etikprövningsnämndens vägnar

Severin Blomstrand

Regionala etikprövningsnämnden
i Stockholm

PROTOKOLL
Avdelning 5

2013/5:10
2013-11-07

Bilaga

Ordförande
Birgitta Widebäck

Ledamöter med vetenskaplig kompetens

Claes-Robert Julander (*företagsekonomi*), vetenskaplig sekreterare
Gunnel Backenroth (*psykologi*), *deltar inte i ärende 2013/1806*
Siv Fischbein (*specialpedagogik*)
Sven Ove Hansson (*filosofi*)
Ilona Koupil (*ojämnlighet i hälsan*)
Staffan Marklund (*arbetsliv*)
Sten-Åke Stenberg (*sociologi*)
David Titelman (*psykologi*)

Ledamöter som företräder allmänna intressen

Maria Modig
Anders Rehn
Annika Sandström
Elisabeth Wennerholm
Anne Wompa

Administrativ sekreterare

Helena Hallgren Lönn

§ 1 Ordföranden förklarar sammanträdet öppnat.

§ 2 Den administrativa sekreteraren anmäler att den vetenskaplige sekreteraren sedan föregående möte den 10 oktober 2013 har fattat beslut i fem ärenden som avser ändring av ett godkännande.

§ 3 Ansökningar om etisk granskning av forskningsprojekt, se **Bilaga**.

§ 4 Ordföranden förklarar mötet avslutat och meddelar att nästa sammanträde i avdelning 5 äger rum torsdagen den 5 december 2013.

Birgitta Widebäck
Ordförande

Claes-Robert Julander
Protokollförare, vetenskaplig sekreterare

Utdrag ur protokollet från sammanträdet den 7 november 2013 i avdelning 5.

Diarienummer:
2013/1357-31/5
Föredragande:
Claes-Robert Julander

Sökande: Stockholms läns landsting
Behörig företrädare:
Projekt: Att uppmärksamma våld i nära relationer - ett pilotprojekt inom Barnhälsovården i Stockholms läns landsting
Forskare som genomför projektet:

BESLUT

Etikprövningslagen förutsätter att forskningens syfte anges i informationen till forskningspersonerna. Sökanden avser inte att ge denna information till alla forskningspersoner, varför nämnden avslår ansökan.

Hur man överklagar, se särskild information.

Birgitta Widebäck, Siv Fischbein, Ilona Koupil, Sten-Åke Stenberg och David Titelman är skiljaktiga och anför. Vi instämmer i majoritetens bedömning att forskningspersonerna bör informeras om syftet med forskningen. Vi anser dock inte att ansökan bör avslås på grund av detta utan att sökanden i stället bör ges tillfälle att utföra forskningen under förutsättning att information om forskningens syfte meddelas forskningspersonerna. Vi godkänner således forskningen på detta villkor.
